

Program konferencji

"W polskiej szkole wielokulturowej - wsparcie kompetencji kadry pedagogicznej"

14 grudnia 2018, Kraków, Uniwersytet Pedagogiczny, ul. Podchorążych 2

Współfinansowane ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej w ramach projektu „Wspieranie inicjatyw edukacyjnych w szkolnym środowisku wielokulturowym” (umowa nr MEN/2018/DWM/999)

Warsztaty

8.00-8.30	REJESTRACJA		
8.30-9.30	W polskiej szkole. Matematyka. Autorska prezentacja materiałów projektu realizowanego przez Fundację im. Reja w ramach zadania publicznego zleconego przez MEN Ważnym przedmiotem w szkole jest matematyka. Na matematyce uczniowie uczą się liczyć, manipulują danymi, uczą się formułowania uniwersalnych i życiowych wniosków. Język matematyczny jest bardzo sformalizowany, chociaż matematyczne myślenie nie tylko odwołuje się do języka formalnego, ale także korzysta z komunikacji w języku codziennym. Językowe praktyki matematyczne, to połączenie języka formalnego, codziennego oraz języka symboli. W poznawaniu komunikacji matematycznej musimy nauczyć uczniów elementów odczytywania języka naturalnego, symbolicznego (cyfr, znaków operacyjnych, ...) oraz specjalnych znaków graficznych (na przykład diagramów, tabel, ...). Granica między językiem formalnym i codziennym jest bardzo płynna, a symbole nie we wszystkich kulturach będą takie same. Aby ułatwić uczniom z doświadczeniem migracji naukę tego „matematycznego” języka skorzystamy z Metody JES-PL. Ma ona na celu wspieranie budowania	Jak zacząć mówić (także w języku obcym)? Retoryka w wielokulturowej szkole Warsztaty są prezentacją praktyki dydaktycznej, wspomagającej rozwój umiejętności związanych z mówieniem i pisanem. Koncepcja ta bardzo dobrze sprawdza się w pracy z uczniami, dla których polski jest drugim językiem. Zestawy ćwiczeń prowadzą do refleksji na tematy związane z poprawnością artykulacyjną. Dają możliwość zaakceptowania różnych wariantów wymowy. Są okazją do rozmowy o procesie komunikowania się, nastawieniu na przychylność w odbiorze. Pozwalają zaobserwować i zrozumieć, jak powstaje głos, mobilizują do autokorekty. Warsztaty wprowadzą w antyczną genezę retoryki i pomogą zrozumieć, co naprawdę zawdzięczamy starożytnym mówcom. Etruski posąg stanie się uniwersalną "instrukcją" dla retorów, w jaki sposób należy dbać o zdrowy głos i skuteczność artykulacyjną. W relacjach międzykulturowych to szczególnie istotne zagadnienia. Emisja głosu, świadomość prawidłowego oddechu i artykulacja - dla cudzoziemców stanowią duże wyzwanie. Nasz zasób fonetyczny sprawia trudności i często nawet stanowi barierę w komunikowaniu się. Ćwiczenia ośmielające i motywujące do mówienia, to konieczność dydaktyczna.	JES-PL - o metodzie pracy z uczniem z doświadczeniem migracji w szkole podstawowej Podczas warsztatów omówione zostanie zjawisko języka edukacji szkolnej, którym uczniowie posługują się w szkole do zdobywania wiedzy i umiejętności. Prowadzący zaprezentują opracowaną przez prof. M. Pamulę- Behrens i prof. M. Szymańską metodę JES-PL, która ma na celu budowanie i rozwijanie umiejętności językowych, a także komunikacyjnych uczniów z doświadczeniem migracji, przede wszystkim w zakresie języka edukacji szkolnej. Uczestnicy zapoznają się także z materiałami powstałymi w ramach projektu współfinansowanego przez MEN pt. <i>W polskiej szkole. Wspieranie uczniów cudzoziemskich oraz szkół prowadzących oddziały przygotowawcze</i>. W części warsztatowej uczestnicy będą opracowywać przykładowe materiały do pracy z uczniem w szkole podstawowej (zaadaptowanie tekstu, zbudowanie specjalistycznego słownika, wprowadzenie elementów gramatycznych i przygotowanie do tzw. produkcji, czyli tworzenia samodzielnego tekstu). Warsztaty dedykowane są przede wszystkim nauczycielom szkół podstawowych.

i rozwijania umiejętności językowych, a także komunikacyjnych u uczniów z doświadczeniem migracji (UDM) w rodzinie, przede wszystkim w zakresie języka edukacji szkolnej (JES). Na warsztatach popatrzymy na matematykę oczami nauczyciela języka edukacji szkolnej w polskiej szkole.

PROWADZĄCE:

dr hab. prof. UP Małgorzata Pamuła-Behrens - pracuje w Instytucie Filologii Polskiej UP w Krakowie, specjalistka w zakresie glottodydaktyki i nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego, romanistka. Zainteresowania badawcze to m.in.: bilingwizm, edukacja dzieci migrantów i uchodźców, nauczanie i uczenie języka edukacji szkolnej. Koordynatorka polskich wersji Europejskiego portfolio językowego dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, współautorka metody JES-PL oraz materiałów dla uczniów z doświadczeniem migracji „W polskiej szkole”.

dr hab. prof. UP Marta Szymańska - pracuje w Instytucie Filologii Polskiej UP w Krakowie, specjalistka w zakresie dydaktyki języka pierwszego oraz glottodydaktyki polonistycznej. Obszary jej zainteresowań to m.in.: edukacja dzieci z doświadczeniem migracji, bilingwizm, dydaktyka nauczania języka ojczystego. Współautorka podręcznika i programu do języka polskiego w gimnazjum „To lubię!”, wielu publikacji naukowych, opracowań dla nauczycieli współautorka metody JES-PL oraz materiałów dla uczniów z doświadczeniem migracji „W polskiej szkole”.

Retoryka jest znakomitą szkołą empatii w środowiskach wielokulturowych.

PROWADZĄCA:

mgr Maria Grażyna Szepe - nauczycielka języka polskiego w I LO Dwujęzycznym w Gliwicach oraz doradczyni metodyczna. Logopeda i autorka własnego programu *Retoryka praktyczna w szkole ponadpodstawowej*. Ukończyła Retorykę praktyczną i krytykę w Instytucie Badań Literackich PAN. Była trenerką mówców na Sesjach Sejmu Dzieci i Młodzieży w Warszawie oraz uczniów polskiej szkoły w Czeskim Cieszynie. Obecnie prowadzi warsztaty w ramach sieci współpracy konsultantów i doradców w Ośrodku Rozwoju Edukacji. Opublikowała artykuły związane z ww. tematyką w „Polonistyce” 1/2014, kilku numerach „Trendów” oraz w materiałach Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego - *Uczeń w roli mówcy*.

PROWADZĄCY:

mgr Urszula Majcher-Legawiec - Uniwersytet Warszawski, Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Dzieci z Niepowodzeniami Edukacyjnymi w Krakowie, Doradca metodyczny ds. wielokulturowości, lektorka języka polskiego jako obcego, prezes Zarządu Fundacji im. M. Reja. Uczy dzieci z doświadczeniem migracji oraz prowadzi warsztaty dla studentów i nauczycieli. Autorka kilkunastu artykułów tematycznie związanych z edukacją wielokulturową oraz podręczników do nauczania języka polskiego jako obcego.

mgr Mariusz Czech - absolwent Wydziału Polonistyki UJ, pracuje jako nauczyciel języka polskiego w liceum, gdzie uczy zarówno uczniów polskich, jak i obcokrajowców. Pracował jako lektor języka polskiego jako obcego w Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie UJ oraz w Trinity College w Dublinie. Członek zarządu Fundacji im. M. Reja, Współautor podręcznika do nauczania języka polskiego jako obcego pt. *Polak potrafi! O wielkich Polakach w Polsce i na świecie*.

9.45-11.15	Symulacja jako narzędzie aktywizacyjne w edukacji antydyskryminacyjnej - aspekty praktyczne Warsztaty mają na celu prezentację symulacji jako narzędzia edukacyjnego wykorzystywanego podczas zajęć lekcyjnych lub pozalekcyjnych z zakresu edukacji antydyskryminacyjnej. Prezentacja narzędzia zostanie przeprowadzona na przykładzie symulacji dotyczącej niwelowania uprzedzeń wobec migrantów i uchodźców. Wybór tego tematu jest podyktowany wzrostem uprzedzeń wśród młodzieży szkolnej wobec tych grup, co może mieć istotne znaczenie z punktu widzenia nauczycieli i pedagogów, chcących zmieniać negatywne postawy uczniów i zapobiegać dyskryminacji w szkole wobec uczniów o niepolskim pochodzeniu. Oprócz prezentacji aktualnej wiedzy na temat ruchów migracyjnych, mechanizmów powstawania stereotypów oraz metod i narzędzi nakierowanych na zmianę negatywnych postaw, uczestnicy będą mogli doświadczyć symulacji oraz innych ćwiczeń aktywizujących, aby zobaczyć pozytywne strony tej metody i nauczyć się jej wykorzystywania w praktyce. PROWADZĄCY: dr Jakub Kościółek - dr nauk humanistycznych w zakresie kulturoznawstwa, absolwent studiów bliskowschodnich, ukrainoznawstwa oraz kulturoznawstwa międzynarodowego. Wykładowca w Instytucie Studiów Międzykulturowych UJ. Od ponad dziesięciu lat związany ze środowiskiem NGO. Prezes Stowarzyszenia INTERKULTURALNI.PL w Krakowie, prowadzącego działalność edukacyjną, ekspercką i rzeczniczą.	Metoda i materiały KIKUS dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym: <i>Język w worku czarodzieja</i> (cz.1) KIKUS to metoda nauki języka polskiego jako obcego i drugiego, przeznaczona przede wszystkim dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, tj. od 3 do 10 lat. Podstawą metody jest proces uczenia za pomocą języka mówionego, dzięki czemu przypomina ona naturalny proces akwizycji języka pierwszego. Słownictwo, gramatykę oraz wzorce działania językowego dzieci nabywają poprzez zabawę, ale w ustrukturyzowany sposób. Natomiast elementem wyróżniającym metodę jest wspieranie wielojęzyczności, zarówno podczas zajęć, jak i podczas wspólnej nauki rodzica z dzieckiem w domu. Podczas warsztatów omówione zostaną podstawy teoretyczne metody KIKUS. Ponadto przedstawione zostaną ćwiczenia wspierające naukę języka polskiego jako drugiego. KIKUS digital – interaktywny program edukacyjny do nauki języka polskiego jako drugiego i obcego (cz. 2) KIKUS digital to wielojęzyczny program edukacyjny do nauki języka polskiego jako drugiego i obcego dla dzieci w wieku od 7 do 10 lat. Interaktywny program KIKUS powstał z myślą o dostosowaniu metody KIKUS do wyzwań nowoczesnej edukacji językowej. Interaktywny program zawiera różne ćwiczenia językowe i ciekawe gry edukacyjne, które tworzą doskonałe uzupełnienie tradycyjnych materiałów. Program KIKUS jest nowoczesnym narzędziem pracy dla nauczycieli podczas lekcji przy użyciu tablic interaktywnych lub komputerów. Różnorodne karty obrazkowe umożliwiły utworzenie szeregu ćwiczeń utrwalających słownictwo, gramatykę i poszczególne wzorce działania językowego. Materiały edukacyjne	Jak oceniać uczniów z doświadczeniem migracji? Ocenianie kształtujące szansą na rozwój każdego dziecka we współczesnej szkole Ocenianie kształtujące według Raportu Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) to częste, interaktywne ocenianie postępów ucznia i uzyskanego przez niego zrozumienia materiału tak, by móc określić, jak ma dalej się uczyć i jakie metody, techniki powinien dobierać nauczyciel, by najlepiej go nauczać. Każdy uczeń potrzebuje motywacji, wskazówek, czasu na poprawę, bieżącej informacji zwrotnej, która jest zindywidualizowana i wspiera, a nie karze i ocenia, informacji o pracy, a nie o osobie ucznia. Informacja zwrotna jako sedno oceniania kształtującego pozwala docenić najmniejszy nawet postęp ucznia, zwrócić uwagę na te błędy w jego pracy, które są najistotniejsze, ponieważ nie pozwalają mu na dalszy rozwój, dlatego to one właśnie powinny być poprawione jako pierwsze. Informacja zwrotna nie tylko wskazuje owe błędy, ale także zawiera odpowiedź, jak je poprawić i w jakim kierunku podążać, by uczeń się rozwijał. Ocenianie kształtujące jest szansą na wyjście z impasu oceniania sumującego i daje szansę na rozwój dzieciom, które uczęszczają do szkoły, a nie mówią w języku polskim. Ponieważ zapewnia uczniom i uczennicom harmonijny rozwój i poczucie bezpieczeństwa, warto je stosować w pracy z uczniami z doświadczeniem migracji. PROWADZĄCA: mgr Joanna Kostrzewa - absolwentka Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, dyplomowana nauczycielka języka polskiego i języka angielskiego, ze szkołą związana od osiemnastu lat. Jest egzaminatorem OKE w Poznaniu, mentorką kursów internetowych, moderatorką, trenerką, autorką
-------------------	--	---	---

		KIKUS nie tylko wspierają rozwój wszystkich kompetencji językowych, lecz także rozwijają świadomość językową dzieci. Przede wszystkim jednak, dzięki materiałom przyjaznym uczniom wzmacniana jest motywacja do zabawy z językiem oraz wyrównywane są szanse tych dzieci, które nie opanowały jeszcze w pełni języka polskiego. Podczas warsztatów omówione i przećwiczone zostaną techniki pracy z interaktywnym programem KIKUS w nauczaniu języka polskiego jako drugiego wśród dzieci. PROWADZĄCA: mgr Justyna Hryniewicz, polonistka i germanistka, lektorka języka polskiego jako obcego, absolwentka lingwistyki ze specjalizacją o wielojęzyczności. Obecnie pracownik naukowy oraz doktorantka w Instytucie Sławistyki na Uniwersytecie w Greifswaldzie.	materiałów edukacyjnych. Ocenianie kształtujące stosuje od 2010 roku, pracując zgodnie z jego pięcioma strategiami, dlatego w swojej pracy z uczniami i nauczycielami podkreśla wartość celów edukacyjnych, kryteriów nauczania i informacji zwrotnej. Zachęca do umożliwiania uczniom, by korzystali wzajemnie ze swojej wiedzy i umiejętności, ucząc się jednocześnie współpracy. Zgodnie z piątą strategią oceniania kształtującego wspomaga uczniów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się, skłaniając do refleksji i samooceny. Jako entuzjastka zmian w edukacji, wieloletni praktyk oceniania kształtującego i celowego użycia TIK stara się przekazywać wiedzę w ciekawy sposób i motywować uczniów do samodzielnych poszukiwań.
11.15-11.45	PRZERWA KAWOWA		
11.45-12.45	Interkomprehensja czyli co? Warsztaty dla nauczycieli, którzy pracują z uczniami mówiącymi w innych językach słowiańskich (w tym ukraińskim i rosyjskim) W trakcie 60-minutowego spotkania zostaną omówione następujące zagadnienia: - najważniejsze podobieństwa i różnice języków słowiańskich, - jak skutecznie korzystać z domysłu językowego ucząc języków pokrewnych, - jak można stosować wiedzę o języku ojczystym uczącego się podczas nauczania innych przedmiotów szkolnych (matematyki, biologii etc.), - uwzględnianie specyfiki języka ojczystego uczniów w trakcie planowania kursu i poszczególnych lekcji, - podobieństwa w kulturze i mentalności.	The Power of Art: creativity as an Alternative Educational Approach (warsztaty w języku angielskim) The workshop will focus on the topic of utilising creative tools while working with children and young people from refugee backgrounds. This session will offer insights as to how to conduct delicate work with displaced people and the local community and provide a theoretical base for working with individuals who were exposed to trauma in their past. The sessions will use art, drama and movement therapy tools. The overarching aim is to introduce the tool of creativity to the participants in theory and practice, firstly by guiding participants through experiencing these tools for themselves and then by facilitating a reflection on their experiences and the development of these techniques within their own interactions with participants.	Upraszczanie materiałów dydaktycznych dla uczniów z doświadczeniem migracyjnym - praktycznie 60 minutowe warsztaty składają się z dwóch etapów. Pierwsza część ma na celu scharakteryzowanie i nazwanie trudności, jakie może napotkać dziecko z doświadczeniem migracyjnym podczas lekcji w polskiej szkole. Podczas drugiej części zostaną zaprezentowane przykłady uproszczonych tekstów w języku polskim, adaptowanych dla potrzeb obcokrajowców uczących się języka polskiego jako obcego oraz uczniów niepolkich. Warsztaty opierają się na autentycznych historiach uczniów mieszkających w Krakowie. PROWADZĄCE: Justyna Galica, Magdalena Kiwior, Paulina Kuzawińska, Olga Legawiec - Fundacja im. M. Reja

	PROWADZĄCA: mgr Ilona Sesko - z pochodzenia Ukrainka, pracuje w Accent School of Polish. Biegle porozumiewa się w kilku językach słowiańskich, w tym po polsku. Specjalizuje się w nauczaniu języka polskiego na specjalnie opracowanych kursach dla Słowian. Systematycznie prowadzi warsztaty z interkomprehensji dla nauczycieli jppo i dla uczniów - obcokrajowców. Wieloletnie doświadczenie w nauczaniu języka rosyjskiego i polskiego.	The session will be facilitated by Elias Matar – a Palestinian play specialist, drama therapist, workshop facilitator, performer and founder of the El Bayet Centre for Performing Arts & Drama Therapy. Elias holds a Master's degree in Drama and Movement Therapy from the Royal Central School of Speech and Drama in London. Prior to this qualification, he attained a Bachelor's in Social Theatre and Education at the University of Haifa.	Paulina Kuzawińska - studentka ostatniego roku studiów magisterskich Nauczanie języka polskiego jako obcego, drugiego na Uniwersytecie Jagiellońskim. Obecnie, w ramach badań do pracy magisterskiej, prowadzi Warsztaty Fonetyczne dla obcokrajowców słowiańskiego pochodzenia. Od roku pracuje również jako lektorka języka polskiego w krakowskich szkołach językowych, prowadzi działalność pod nazwą Nie taki obcy - polski. Magdalena Kiwior - studentka drugiego roku studiów magisterskich Nauczanie języka polskiego jako obcego, drugiego na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od lat pracuje z dziećmi jako wychowawca. Od niedawna zaczęła przygodę z nauczaniem języka polskiego jako obcego.
--	---	---	---

Równolegle do warsztatów odbywać się będzie zamknięte seminarium naukowe

Seminarium naukowe: Problematyka edukacji i integracji migrantów i uchodźców w kształceniu uniwersyteckim	
10.00 – 10.15	Otwarcie seminarium prof. dr hab. Bogusław Skowronek – Prorektor ds. Kształcenia UP dr hab. prof. UP Małgorzata Pamuła-Behrens (CBEIM) Katarzyna Oyrzanowska (UNHCR)
10.15 – 11.45	Sesja pierwsza Problematyka edukacji i integracji migrantów i uchodźców w kształceniu uniwersyteckim. Perspektywa nauk społecznych (socjologia, pedagogika, praca socjalna): prof. dr hab. Dorota Praszałowicz, dr hab. prof. AP Wanda Kamińska, dr Dorota Jaworska, dr Barbara Pasamonik, dr Anna Linka 10 minutowe prezentacje i dyskusja
11.45 – 12.00	PRZERWA KAWOWA

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ



Centrum Badań nad Edukacją
i Integracją Migrantów



Kraków

Biurowie Miejski Ośrodek Wspierania
Inicjatyw Społecznych

12.00 – 13.30	Sesja druga Problematyka edukacji i integracji migrantów i uchodźców w kształceniu uniwersyteckim. Perspektywa kształcenia nauczycieli: dr hab. prof. US Ewa Borowiec, dr hab. prof. UP Małgorzata Pamuła-Behrens, dr hab. prof. UP Marta Szymańska, dr Agnieszka Hennel-Brzozowska, dr Karolina Mazurowska Perspektywa organizacji międzynarodowych: Katarzyna Oyrzanowska (UNHCR), Anna Rostocka (IOM) 10 minutowe prezentacje i dyskusja
13.30 – 14.30	PRZERWA OBIADOWA
14.15 – 15.30	Sesja trzecia Dyskusja na temat prac Rady Ekspertów Uczelni Wyższych ds. Edukacji i Integracji Migrantów i Uchodźców

Lista uczestników seminarium:

1. prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz (pedagog, kształcenie nauczycieli)
2. prof. dr hab. Dorota Praszałowicz (socjologia)
3. dr hab. prof. US Ewa Borowiec (pedagogika, kształcenie nauczycieli)
4. dr hab. prof. AP Wanda Kamińska (praca socjalna)
5. dr hab. prof. UP Małgorzata Pamuła-Behrens (kształcenie nauczycieli)
6. dr hab. prof. UP Marta Szymańska (kształcenie nauczycieli)
7. dr Agnieszka Hennel-Brzozowska (psychologia, kształcenie nauczycieli)
8. dr Dorota Jaworska (praca socjalna)
9. dr Karolina Mazurowska (psychologia, kształcenie nauczycieli)
10. dr Barbara Pasamonik (socjologia)
11. dr Anna Linka (pedagogika, praca socjalna)
12. Katarzyna Oyrzanowska, UNHCR
13. Anna Rostocka – Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (IOM)